

Toplum ve Sosyal Hizmet

ISSN: 2147-3374 / E-ISSN: 2602-280X

Araştırma Makalesi / Research Article

Sosyal Hizmetin Sorunlarına Twitter Üzerinden Bakmak: Eğitim ve İstihdam Sorunu

Looking to the Problems of Social Work through Twitter: Problems of Education and Employment

Meliha Funda AFYONOĞLU¹

¹ Arş. Gör. Dr., Selçuk Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal
Hizmet Bölümü, fafyon@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-7690-5602

Başvuru: 13.04.2021
Kabul: 26.07.2021

Atıf:
Afyonoğlu, M.F. (2021). Sosyal
hizmetin sorunlarına twitter üzerinden
bakmak: eğitim ve istihdam sorunu.
Toplum ve Sosyal Hizmet, 32(3),
1021-1044. DOI:
10.33417/tsh.915534

ÖZET

Bu araştırma, sosyal hizmetin sorunlarını, sosyal hizmet uzmanlarının, öğrencilerinin, akademisyenlerinin, kurum ve kuruluşların ve karar alma mekanizmalarında bulunan kişilerin zaman ve mekan sınırı olmaksızın bir araya geldiği Twitter platformu üzerinden öğrenmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, 16.03.2021 tarihinde kutlanan dünya sosyal hizmet gününün bulunduğu haftada kamuya açık olarak atılan 10.000 tweet MAXQDA programı kullanılarak incelenmiştir. Sosyal hizmet uzmanları, öğrencileri ve akademisyenleri sosyal hizmetin özneleri olarak adlandırılmış, öznelerin bu hafta içerisinde Twitter'ı; dünya sosyal hizmet gününü kutlamak, sorunlarını iletmek, seminer, panel gibi etkinlikleri duyurmak, savunuculuk ve lobcilik amaçlarıyla kullandıkları görülmüştür. Tweetler "sosyal hizmet öznelerinin sorunları nelerdir?" sorusu üzerinden okunduğunda birbirleriyle ilişkili dört tema açığa çıkmıştır. Bu temalar; açıköğretim sorunu, istihdam sorunu, istihdamda unvan sorunu ve ek dersli meslek elemanlarının özlük hakları sorunudur. Araştırma sonuçları, Türkiye'de sosyal hizmet eğitimi ve istihdamı literatürüyle beraber tartışılmış, açıköğretim bölümlerinin kapatılması, sosyal çalışma görevlisi unvanı altında başka meslek gruplarının istihdam edilmemesi, ek-dersli çalışan uzmanların kısa vadede özlük haklarının geliştirilmesi ve uzun vadede kadroya geçirilmeleri temel öneriler olmuştur.

Anahtar kelimeler: Açıköğretim, istihdam, sosyal hizmet, sosyal medya, twitter

ABSTRACT

This research aims to learn the problems of social work through the Twitter platform, which allows social workers, academics, institutions, organizations and people in decision-making mechanisms to come together without time and place boundaries. For this purpose, 10,000 tweets posted publicly in the week of social work day celebrated on 16.03.2021 were analyzed with MAXQDA Program. Social workers, students, and academics were named as subjects of social work, and it is observed that the subjects' used Twitter in this week for celebrating the world social work day, communicating about their problems, announcing events such as seminars, panels, advocacy and lobbying. When the tweets read through the question which asks "what are the mentioned problems of social work subjects?", four interrelated themes are found. These themes are; open education problem, employment problem, title problem in employment and employee personal rights of social workers paid with additional course charge. Research results were discussed together with social work's literature on education and employment. Closing the open education departments, stopping the employment of other professional groups under the title of social worker, developing of employee personal rights of social workers paid with additional course charge in the short term and their nomination in the long term are the main suggestions.

Keywords: Open education, employment, social work, social media, twitter

GİRİŞ

Sosyal hizmet insan haklarını odağına alan ve bu odak doğrultusunda dezavantajlı gruplar öncelikli olmak üzere birey, grup, topluluk ve toplumla çalışarak sosyal adaleti sağlamayı amaçlayan bir meslek ve akademik disiplindir. Dünyadaki gelişimine paralel olarak, Türkiye’de sosyal hizmet gün geçtikçe mesleki ve akademik olarak değişen ve gelişen bir yapıya sahiptir. Sosyal hizmet lisans, yüksek lisans ve doktora programı sunan bölüm sayılarının artması, sosyal hizmet sunan kamu, yerel yönetim ve sivil toplum kurum ve kuruluşlarındaki artış ve farklı gruplara yönelik artan hizmetlerdeki çeşitlilik, Türkiye’de sosyal hizmet eğitiminin ve uygulamasının niceliğinin aynı zamanda istihdam olanaklarının arttığına göstergeleri olarak okunabilir. Ancak bu değişimin ve gelişimin her zaman nitelikli bir gelişimi ihtiva ettiği ve sosyal hizmetin sorunsuz bir şekilde ilerlediği ise söylenememektedir. Sosyal hizmetin sorunları; eğitime ve alana yönelik sorunlar olarak sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırma ise sadece gruplama işlevi görmekte olup, bu sorunların birbirlerini beslediği, iç içe geçtiği ve karşılıklı neden-sonuç ilişkisinde olduğu düşünülmektedir.

Sosyal hizmet eğitimine ilişkin sorunlar; bölüm sayısının ve kontenjanlarının kontrolsüz şekilde artması, çok sayıda alandışı akademisyen istihdamı, ikinci öğretim, lisans tamamlama programları ve yüksek kontenjanlar, sınırlı uygulama ve süpervizyon desteği olmaksızın eğitim-öğretime devam eden açıköğretim fakülteleri olarak sıralanabilmektedir (Alptekin, Topuz ve Zengin, 2017). Türkiye’de 1961 yılında 30 öğrenciyle ve tek bir bölümle başlayan sosyal hizmet eğitiminin, 2006 yılı ve sonrasında sonra hızla büyüdüğü, 2019-2020 akademik yılı itibariyle Türkiye’de 70¹ sosyal hizmet lisans bölümü bulunduğu ve mezun sayısının 31 bine ulaştığı belirtilmektedir (Alptekin, 2021; İċaağasioğlu-Çoban, 2021). Yüksek kontenjanlarla açılan bu bölümlerin, fiziki ve teknik olanakların yetersizliğinin yanı sıra alandışı akademisyenlerle açılmış ve yürütülüyor olması, sosyal hizmet eğitiminde niteliksiz bir büyümenin göstergeleri olarak okunabilmektedir. Nitekim 2020 yılında sosyal hizmet lisans eğitimi sunan 70 bölümün 33’ünde sosyal hizmet lisans, yüksek lisans ya da doktora eğitimi almamış akademisyenlerin bulunduğu görülmektedir (Alptekin, 2021). Bu sorunlar, bölümler arası işbirliğinin olmayışı, her ilde yeterli sayıda sosyal hizmet kurum ve kuruluşunun bulunmayışı, süpervizyon eksikliği ile beraber düşünüldüğünde var olan sorunları derinleştirdiği ve istihdam sorunu gibi yeni sorunları açığa çıkardığı düşünülmektedir (Alptekin, 2016; Afyonoğlu, Kibarodđlu ve Demirel, 2019).

Sosyal hizmette alana yönelik sorunlar; istihdam sorunu ve mesleki yaşama ilişkin sorunlar olarak sınıflandırılabilir. Dünyadaki örgütlenmesine paralel olarak, Türkiye’de de sosyal hizmet uzmanlarının ağırlıklı kamu, daha sonra yerel yönetim, özel sektör ve sivil toplum örgütlerinde istihdam edildiği bilinmektedir. Sosyal hizmet uzmanları açısından istihdam alanında alanyazın iki önemli sorunun altını çizmektedir. Bunlardan ilki; yeterli istihdam olanağının olmamasıdır. 2000’li yılların başına kadar sosyal hizmet uzmanlarının istihdamının büyük bir sorun olmadığı, ancak “2011

¹Bu sayıya açıköğretim ve ikinciöğretim programları dahildir.

yılında açılan bölümlerin ve açıköğretim programlarının mezun vermesi ve Devlet Personel Dairesi Başkanlığı'nın kamu personeli alımlarının azaltılması” sosyal hizmette istihdam sorununun başladığı söylenebilir (Sehman ve Yolcuoğlu, 2020, s. 22). Bu bağlamda neo-liberal politikaların da etkisiyle kamu kapsamında alımların yetersiz kaldığı ve sosyal hizmet uzmanlarının yeterli kadro bulamadıkları görülmektedir (Avşar, 2019). Bu sorunla ilişkili açığa çıkan bir diğer sorunsal, “sosyal çalışma görevlisi unvanıyla” başka meslek gruplarının kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmesidir. Sosyal çalışma görevlisi unvanı; Çocuk Koruma Kanunu’nda (2005) tanımlanmış ve 2012 yılında yeniden düzenlenerek “psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun” meslek elemanlarını kapsayacak bir unvan haline gelmiştir (Karakuş, 2015, s.181). Sosyal hizmet uzmanlarının istihdam alanında başka meslek gruplarının istihdam edilmesinin var olan kısıtlı istihdam olanaklarını daha da kısıtladığı ve hem müracaatçılar hem de uzmanlar açısından hak kaybına sebep olduğu söylenebilmektedir. Son olarak, alanda çalışan sosyal hizmet uzmanlarının mesleki rollerinden eğiticilik, savunuculuk gibi rollerini yerine getiremedikleri, aşırı iş ve evrak yükü altında çalıştıkları, stres altında hissettikleri (Zengin ve Çalış, 2017), kurum ve kuruluşlardaki fiziksel imkanların ve personel sayısının yetersiz olduğu (Berkün, 2010), mevzuat ile ilgili sorunlar, mobbinge maruz kalma, mesleki değersizlik hissi, yetersiz maaşlar (Çüm ve Köroğlu, 2021) ve mesleki tükenmişlik (İçağasioğlu-Çoban ve Özbesler, 2016) gibi konularda sorunlar yaşadıkları görülmektedir.

Bu sorunlar yaşanan şehire, çalışılan kuruma ya da öğrenim görülen üniversiteye göre değişebilmektedir. Başka bir ifadeyle, çok sayıda alan içi akademisyen ve görece daha iyi teknik imkanlarla daha nitelikli eğitim gören ve eğitimlerinden memnun olan sosyal hizmet öğrencileri olduğu gibi (Erbay ve Sevin, 2013) fiziksel ve teknik alt yapıları yetersiz okullarda çok sayıda alan dışı akademisyenle eğitim gören sosyal hizmet öğrencileri olduğu bilinmektedir. Benzer şekilde, iş yerinde mobbing ve tükenmişlik yaşarken, psiko-sosyal destek mekanizmalarına erişemeyen sosyal hizmet uzmanları olduğu gibi, formel bir süpervizyon sistemi olmasa da akran desteği ile baş etme mekanizmaları geliştiren sosyal hizmet uzmanları vardır (Şahin-Taşgın, 2019).

Ulusal sosyal hizmet literatürü incelendiğinde, Türkiye’de sosyal hizmet literatürünün çoğunlukla nicel araştırmalardan oluştuğu ve eğitime yönelik araştırmaların sosyal hizmet bilgisinin üretiminde daha az yer kapladığı görülmektedir (Çalış ve Zengin, 2017; Tekindal, Ege ve Erim, 2019). Bununla birlikte, şehir ya da kurum bazlı çalışmanın nicel araştırmanın örnekleme yöntemlerinden biri olması (Büyüköztürk vd., 2015), araştırma yaparken karşılaşılan bürokratik engeller (Erbay, 2017), araştırma fonlarının kısıtlılığı gibi sebeplerin sosyal hizmetin sorunlarının araştırmalarda şehir ya da kurum bazlı tespit edilmesine sebep olduğu düşünülmektedir. Bu noktada, Türkiye’nin farklı şehirlerinde ve dünyanın farklı yerlerinde yaşayan öğrencilerin, uzmanların, akademisyenlerin kurum ve kuruluşların bir araya gelmesine olanak sağlayan ve mekânsal sınırlılığı olmayan sosyal medya platformları, sosyal hizmetin sorunlarını öğrenebilmek adına önemli bir bilgi alanı olarak açığa

çıkılmaktadır. Ancak sosyal hizmet ve sosyal medya kullanımı ilişkisini irdeleyen ve sosyal hizmet uzmanlarının sorunlarını sosyal medya üzerinden okuyan çalışma sayısı uluslararası literatürde görece sınırlıdır (Chan ve Holosko, 2017) ve ulusal alanyazında böyle bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda, bu araştırma, Türkiye’de sosyal hizmetin sorunlarını günümüzde tüm dünyanın birbiriyle etkileşime girmesine olanak sağlayan Twitter platformu üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırma; “sosyal hizmet öğrenci, akademisyen, uzmanları, kurum ve kuruluşların öne çıkan sorunları nelerdir?” sorusuna Twitter platformu aracılığıyla cevap vermeye çalışılmaktadır. Bu soruya verilen cevapları incelemeden önce sosyal hizmet ve sosyal medya kullanımına yönelik alanyazına dair bilgi vermenin araştırmanın önemini anlaşılmasına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Sosyal Hizmet ve Sosyal Medya

Özellikle 1970’li yıllardan sonra yaşanan teknolojik gelişmelerin küreselleşmeyle beraber dünyayı global bir köy haline getirdiği ve yaşadığımız çağın dijital çağ olduğu belirtilmektedir (McLuhan ve Powers, 1989). Teknolojik gelişimin getirdiği bu değişim ve dönüşüm hayatın tüm alanını etkilediği gibi, sosyal hizmet alanını, müracaatçıları, uygulamasını ve eğitimini etkilemektedir. Günümüzde teknolojik araçların sosyal hizmet uygulamasına ve eğitimine entegre edilme düzeyi; sosyal hizmet sunumunun ve eğitiminin niteliğinde belirleyici faktörlerden biri haline geldiği, sosyal hizmet ve teknoloji kullanımı arasındaki ilişkinin müracaatçı, uzman, akademisyen ve öğrenciler açısından önemli bir yer tuttuğu söylenebilmektedir (Edmunds, Thorpe ve Conole, 2012; NASW, ASWB, CSWE ve CSWA, 2017, Caplan ve Purser, 2019).

Sosyal hizmet uzmanları, müracaatçılar, öğrenciler, akademisyenler, kurum ve kuruluşlar, dijital platformları kişisel ve mesleki amaçları için kullanabilmektedir. Bu platformlardan en çok kullanılanlardan biri olan sosyal medya; sosyal hizmet uzmanları, öğrenciler ve akademisyenler tarafından bir savunuculuk aracı olarak kullanılmaktadır (Sitter ve Curnew, 2016). Küresel olarak, Uluslararası Sosyal Hizmet Uzmanları Birliği (NASW)’nin Twitter üzerinden müracaatçı haklarına ve hizmetlerin geliştirilmesine yönelik Twitter gündemleri oluşturması, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUDER)’in uluslararası gündemleri takip ederek ya da “sosyal hizmette açıköğretim” gibi ulusal sorunları dile getirerek sosyal medya üzerinden sesini iletmesi savunuculuk faaliyetlerine örnek olabilmektedir. Benzer şekilde, sosyal medya üzerinden akademisyenlerin öğrencilerle iletişim kurdukları, Zoom, Google Meet gibi platformları çeşitli konferans, seminer ve eğitimler için bir araç olarak kullandıkları görülmektedir. Yeni geliştiği söylenebilecek sosyal medya ve sosyal hizmet literatürü; eğitici-öğretici faaliyetler için teknoloji kullanımının yanı sıra Twitter, Instagram, Facebook gibi platformların kullanımının sosyal hizmet müfredatına dahil edilmesini önermektedir (Hitchcock ve Young, 2016; Teixeira ve Hash, 2017). Sosyal hizmet uzmanları ve müracaatçılar açısından incelendiğinde, Türkiye’de birçok kurum ve kuruluşun web sitelerinde hizmetleri ve adresleri gibi bilgilerin yer aldığı, hizmetlerini Twitter, Facebook, Instagram gibi platformlardan tanıttıkları görülmektedir. Türkiye’de çok yaygın bir uygulama olmasa da, yurtdışında sosyal hizmet

uzmanlarının çevrimiçi platformları kullanarak müracaatçıyla ilişki kurdukları görölmektedir. Sosyal hizmette çevrimiçi platformların kullanımının; müracaatçılara erişimde kolaylık sağladığı, müracaatçıyla yüz yüze/ doğrudan diyalogdan önce karşılaşmalara izin verdiği, buz kırıcı işlevi olduğu ve kartopu yöntemiyle (bir müracaatçıdan benzer durumda başka bir müracaatçıya ulaşmak) müracaatçı gruplarına özellikle gençlere erişimi sağlaması gibi sebeplerle yararlı olduğu bildirilmektedir (Chan ve Holosko, 2017). Benzer şekilde, uzmanların mesleki becerilerini ve çalıştıkları organizasyonların imkanlarını stratejik olarak kullandıklarında, çevrimiçi iletişimin özellikle kriz durumlarında vakalara ulaşmada etkili bir müdahale aracı haline geldiği belirtilmektedir (Patton, Eschmann, Elsaesse ve Bocanegra, 2016). Sosyal hizmet uzmanları için teknoloji kullanımı müracaatçıya erişimde hızlı ve etkili bir araç olmasına rağmen, müracaatçıların tacizi, gizlilik, güven ilişkisinin kurulması ve sınırların korunmasına yönelik zorluklar, etik sorunlar (Breyette ve Hill, 2015) ve uzmanların bu etik sorunlarla baş etme stratejileri tartışılmaktadır (Boddy ve Dominelli, 2017).

Dijital çağın sosyal hizmet alanını tamamen dijitalleştirdiği söylenemese de, büyük bir değişim getirdiği görölmektedir. Uluslararası sosyal hizmet örgütleri bu değişimi müracaatçılar, sosyal hizmet uzmanları, akademisyenleri ve öğrenciler adına etkili bir şekilde yönetebilmek, etik konuları belirlemek ve teknoloji kullanımında rehberlik etmesi adına dört alana ilişkin standart belirlemiştir (NASW, ASWB, CSWE ve CSWA, 2017). Bu standartlar; kamuya yönelik bilgi sağlamak, hizmetlerin dizaynı ve sunumu, müracaatçılara ilişkin bilgi toplama ve düzenleme, sosyal hizmet uzmanlarının eğitimi ve süpervizyonunu içermektedir (NASW ve diğ., 2017). Bu standartların ne kadar uygulanabildiği başka bir araştırmancının konusu olmakla beraber 2019 yılında başlayan COVID-19 pandemisine kadar sosyal hizmet uygulamasında teknoloji kullanımının özellikle gelişmekte olan ülkelerde yaygın bir uygulamadan ziyade, alternatif olarak görüldüğü ise söylenebilmektedir. Özellikle COVID-19 pandemisi ile beraber telefon danışmanlığı, mail üzerinden iletişim, çevrimiçi eğitim, söyleşi, seminer etkinlikleri sosyal hizmet uygulamasında başlıca pratikler haline gelmiştir. Pandemi döneminde uzun bir süre ev ziyaretleri gibi uygulamalar yerini kapıda görüşmelere bırakmış, bireysel görüşmeler ise telefonda danışmanlıkla yer değiştirmiştir. Benzer şekilde, sosyal hizmet eğitimi de hem Türkiye’de hem dünyada uzaktan eğitim yoluyla verilmeye başlanmıştır. COVID-19 pandemisinin beraberinde getirdiği yeni normallerin “dijital çağın resmi ilanı” olduğu söylenmektedir (Tunca, 2021).

Yaşadığımız dijital çağda sosyal hizmetin özneleri olarak tanımlanabilecek uzmanlar, akademisyenler ve öğrencilerin dijital platformları hangi amaçlarla kullandıkları ve bu dijital platformlarda hangi konulardan ve sorunlardan bahsettikleri anlamlı ve cevaplanması gereken sorular olduğu düşünülmektedir. Bu bölümde özetlendiği gibi konuyla ilgili yurt dışı araştırmalar kısıtlıdır, konuyla ilgili yurt içi araştırmaya ise rastlanmamıştır. Bu bilgiler doğrultusunda bu araştırma, Türkiye’de ve dünyada en çok kullanılan dijital platformlardan olan Twitter’da sosyal hizmet öznelerinin sorunları neler olarak açığa çıkmaktadır? sorusunu cevaplamaya çalışmaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırma dünya sosyal hizmet günü olan 16.03.2021 tarihinin iki gün öncesinde ve sonrasında Twitter'da "sosyal hizmet" anahtar kelimesi kullanılarak elde edilen 10.000 tweet üzerinden sosyal hizmetin sorunlarını öğrenmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, araştırma konusuna yönelik derinlemesine bilgi üretmeye, konuyu araştırma öznelerinin kendi perspektiflerinden anlamaya, açıklamaya ve kavramaya olanak sağlayan nitel araştırma yöntemi (Berg ve Lune, 2019) seçilmiştir. Nitel araştırmalarda kullanılan yaklaşımlardan biri olan fenomenoloji/olgubilim yaklaşımı; araştırılan olgunun/fenomenin araştırma öznelerinin o olguya/fenomene yükledikleri anlamlar, onunla ilgili duyguları, düşünceleri, hisleri, deneyimleri gibi tüm boyutlarıyla sunularak araştırılan olgunun kavranması amaçlandığında kullanılmaktadır (Creswell, 2016). Yaklaşımda araştırmacı, araştırılan olgu ile ilgili tüm bu perspektiflerdeki ortak özelliklerden bir çıkarım yaparak bu olgunun araştırma öznelerinin gözünden nasıl deneyimlendiğini anlamayı amaçlar (Van Manen, 1990, akt. Çarpar, 2020). Fenomenolojik yaklaşım; hali hazırda konuyla ilgili bilgi üretilmiş bir olguyla çalışılırken kullanılabileceği gibi, yeni bir olguyu açıklamak amacıyla da kullanılabilir. Tweetlerin sözel veriler olması, konuyla ilgili yurt içinde yapılan araştırmaya rastlanmaması ve yurtdışında yapılan araştırmaların sınırlı olması sebebiyle konu yeni bir fenomen olarak ele alınmış ve fenomenolojik yöntem veri toplama sürecine ve veri analizine eşlik etmiştir. Dolayısıyla araştırma nitel araştırma deseni ile tasarlanmış, ortaya çıkan fenomenleri betimlemek amacıyla fenomenolojik yöntem ve analiz için tematik analiz gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubunu Belirleme ve Veri Oluşturma Süreci

Çalışma grubunun seçim yöntemini anlayabilmek için öncelikle Twitter'ın işleyişinden bahsetmek yararlı görülmektedir. Twitter; kullanıcıların 280 karakterle mesajlarını yazabilecekleri çevrim içi bir platformdur. Kişiler, mesajlarının içeriğini yansıtacak başlıkları ya da etiketleri # işareti kullanarak tweet atabilmektedir. Bu işaret Twitter'da hastag/etiket olarak adlandırılmaktadır. Örneğin dünya sosyal hizmet gününü kutlayacak bir kişi kutlama mesajının sonuna #Dünyasosyalhizmetgünü yazarsa, yazdığı mesaj bu konu hakkında atılan tüm tweetlerin bir arada bulunduğu bir başlıkta görünecektir. Başka bir deyişle, # işareti konan tüm tweetler bir havuzda toplanarak, o başlık içerisinde atılan tüm mesajlara erişilebilecektir. Değnilmesi gereken bir diğer konuya @ işaretidir. Kişiler @işaretini kullanarak mesajlarında Twitter kullanıcısı başka kişilere ulaşabilmektedir. Bu işaret Twitter'da mention/bahsetmek olarak adlandırılmaktadır. Örneğin dünya sosyal hizmet gününü kutlayacak bir kişi mesajında @SHUderGM yazarsa, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Genel Merkezi'nden bahsettiği ve @işareti kullanılarak mesajların yanıtlanabileceği anlamına gelmektedir. Twitter'da oldukça fazla kullanılan bir başka özellik ise tekrar tweetle olarak Türkçeleştirilebilecek retweet özelliğidir. Kullanıcılar retweet özelliğini kullanarak atılan bir tweeti tekrar paylaşabilmektedir. Örnek olarak bir kullanıcının attığı *"ben biz olduğumuz için benim"* tweeti, başka bir kullanıcı tarafından retweet özelliği kullanılarak paylaşılabilir. Son olarak Twitter, veri tabanından çekilebilecek tweet sayısını 10.000 ile ve zaman aralığını ise bir hafta ile kısıtlamaktadır.

Einspänner, Dang-Anh ve Thimm (2014), sosyal medyada analiz yapmak için izlenmesi gereken adımları; örnekleme karar verme, veri toplama, veri analizi ve yorumlama olarak sıralamaktadır. Yazarlar örneklem seçiminde, *kelime temelli kriter* ve *kullanıcı temelli kriter* kullanılabileceğini belirtmektedir. Kelime temelli kriter; tweetlerin araştırma amacına göre hashtagler (başlık etiketleri) ya da anahtar kelimelerin aranması yoluyla örneklem belirlenmesi anlamına gelmektedir. Kullanıcı temelli kriter ise araştırma amacına göre seçilen belirli hesaplardan veri toplaması anlamına gelmektedir. Araştırmada çeşitliliğin sağlanabilmesi adına belirli hesaplar seçilmemiş, “sosyal hizmet”, “sosyal çalışma” ve “sosyal calisma” anahtar kelimesiyle arama yapılmış ve kelime temelli kriter kullanılarak veri toplanmıştır. Einspänner, Dang-Anh ve Thimm (2014) örneklem seçiminde dikkat edilmesi gereken bir diğer noktanın veri toplama sürecinin zamanlaması olduğunu belirlemektedir. Yazarlara göre, araştırmacıların zamanlama belirlerken; uzun bir zaman aralığı içerisinde az sayıda hashtagle etiketlenen tweetlerle çalışabileceğini, kelime temelli kriterle kısa bir zaman aralığı içerisinde anahtar kelime ile ilgili atılan tweetlerle çalışabileceğini ya da tek bir hesabın uzun süreli takip edilebileceğini belirtmektedir. Hashtag kullanılmadan atılan tweetler olması, Twitter’ın sınırlı sayıda veriye erişim izni vermesi ve 16 Mart zaman aralığında sosyal hizmet uzmanlarının Twitter’ı en çok kullandığı zamanlardan biri olması sebepleri göz önünde bulundurularak araştırma zamanlaması ve çalışma grubu seçilmiştir. Dolayısıyla, araştırmanın çalışma grubu, kelime temelli kriter seçimi doğrultusunda, sosyal hizmet öğrenci, akademisyen ve uzmanlarının Twitter’da en çok etkileşimde bulunduğu zamanlardan biri olan 16 Mart 2021 sosyal hizmet günü haftasında “sosyal hizmet” “sosyal çalışma” ve “sosyal calisma” anahtar kelimeleriyle atılan 10.000 tweetten oluşmaktadır.

Veri Analizi

Veri analizine başlamadan önce dünya sosyal hizmet gününün bulunduğu bir hafta boyunca konuyla ilgili atılan tweetler araştırmacı tarafından takip edilerek veri toplama sürecine başlanmış ve notlar alınmıştır. Dünya sosyal hizmet gününden iki gün sonra Twitter verileri MAXQDA programına aktarılmış ve tweetler tekrar okunmuştur. Bu doğrultuda veri temizleme süreci; sosyal ve hizmet kelimesinin aynı paragrafta geçtiği ancak sosyal hizmetle ilgili olmayan ya da konu dışı olan tweetler (çeşitli çekilişlere katılmak için atılan vb.) ve sosyal hizmet ve sosyal çalışmayı aynı anda içeren tweetler analiz dışı bırakılarak gerçekleştirilmiştir.

Veri temizleme süreci sonrasında, tematik analiz yöntemi kullanılarak, araştırmacı tarafından kodlama, kategorileştirme ve temalaştırma gerçekleştirilmiştir. Tematik analizde temalar; temaların araştırmacı tarafından literatür temel alınarak kodlamadan önce belirlendiği tümden gelimci, temaların verinin kendi içerisinde araştırmacı tarafından çıkarımsandığı tümevarımcı ya da her ikisinin de beraber kullanıldığı hibrit yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmektedir (Fereday ve Muir-Cochrane, 2006). Bu araştırmanın veri analizinde ise tematik analizin hibrit yöntemine başvurulmuştur.

Tümevarım ve tümden gelim yöntemlerinin beraber kullanıldığı temalaştırma süreci, tweetlerin kodlanması, birbirleriyle ilişkili kodlar sınıflandırılarak kategorilendirilmesi ve birbirleriyle ilişkili kategorilerin temalandırılmasıyla gerçekleştirilmiştir. Örnek olarak, “sosyal hizmete 1000 kadro” bir kod, atama bir kategori ve istihdam sorunu bir temayı oluşturmuştur. Kodlama sürecinde MAXQDA programının sözcüksel arama özelliğinden yararlanarak veri seti yönetimi yapılmıştır. Örnek olarak sosyal hizmette 1000 kadro kodlaması yapıldıktan sonra, bu kodun geçtiği tüm tweetler sözcüksel arama özelliği kullanılarak taranmıştır. Bu taramadan sonra retweetler otomatik olarak 1000 kadro koduyla kodlanmış, diğer tweetler ise incelenerek uygun tweetler otomatik kodlama kullanılarak sosyal hizmette 1000 kadro olarak kodlanmış ve veri setinin yönetilmesi mümkün olmuştur².

Araştırmacının sosyal hizmet akademisyeni olarak konuyla ilgili bilgi birikimi ve deneyiminin olması aynı zamanda araştırma tasarımında literatürden yararlanmış olmasından dolayı açıköğretim ve istihdam sorunu temaları tümden gelimci temalara örnek teşkil etmektedir. Bu temalar aynı zamanda verinin içerisinde de literatürü doğrulayarak kendini göstermektedir. Atama talebi ve RTÜK kazanımı gibi alt temalar ya da ek dersli meslek elemanlarının özlük hakları sorunu ise veriden üretilen tümevarımcı temalara örnektir.

Bulgularda kullanılan alıntılar hem en çok retweet edilen tweetlerden hem de konuyla ilgili zengin bilgi birikimini yansıtabilecek tweetlerden seçilerek, doğrudan alıntılar kullanılarak sunulmuştur. En çok retweet edilen tweetlerin seçilme sebebi fenomenolojik yaklaşımın bir olguya dair perspektiflerden o olguya dair ortak özellikleri açığa çıkarma amacının (Van Manen, 1990, akt. Çarpar, 2020) yerine getirilmesiyle, doğrudan alıntılarının kullanılma sebebi ise fenomenolojik yaklaşımda bir olguyu açıklamak için kişilerin kendi deneyim ve düşüncelerini kendi anlatılarıyla sunmak amacının (Creswell,2016) sağlanmasıdır.

Sonuç olarak atılan 10.000 tweet araştırmacı tarafından veri temizleme sürecine tabi tutulmuş, kodlanılarak kategorileştirilmiş, temalaştırılmış ve dört tema keşfedilmiştir. Bu temalar; açıköğretim sorunu, istihdam sorunu, istihdamda unvan sorunu ve ek dersli meslek elemanlarının özlük hakları sorunudur.

Etik Konular ve Sınırlılıklar

Araştırmada veri toplamak için hiç bir takipçisi olmayan bir hesap açılmış ve veri analizi sadece herkesin erişimine ve kamuya açık tweetler üzerinden yapılmıştır. Tweetleri kullanılan kişiler ya da kullandıkları hesaplar araştırma sonuçlarında sunulmamıştır. Kelime hatalarının düzeltilmesi haricinde tweetler olduğu gibi aktarılmıştır. Araştırmanın etik kurul onayı, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır. Araştırma verileri 14.03.2021 ve 18.03.2021 tarihleri arasında atılan, kamuya açık ve MAXQDA programının Twitter aracılığıyla çektiği 10.000 tweetle sınırlıdır.

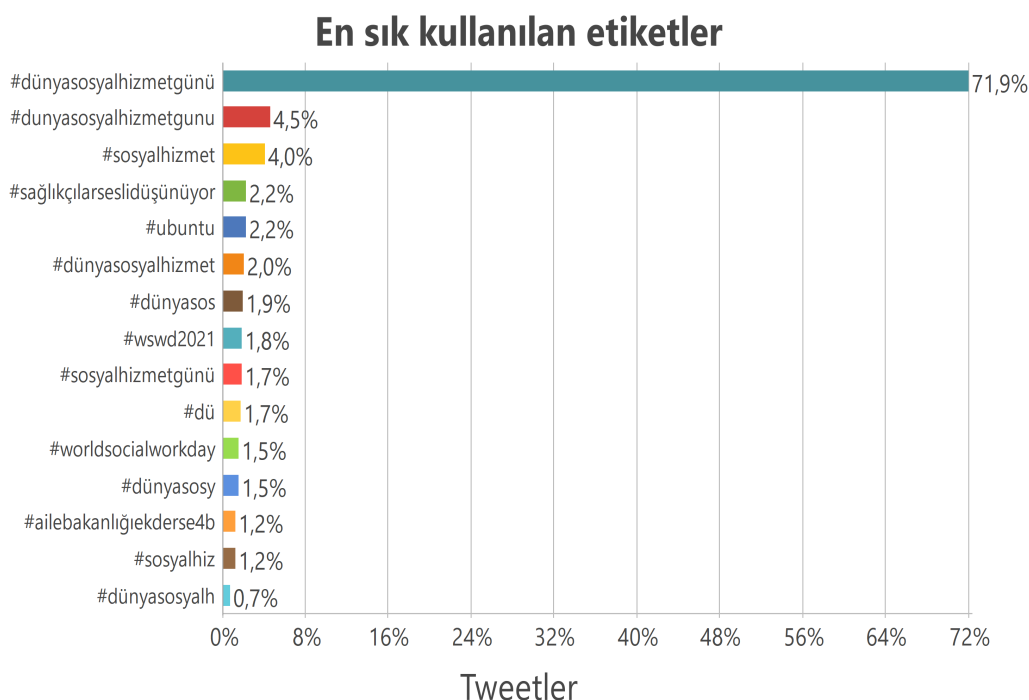
² Tweetlerin hangi başlıklarda temalaştırıldığı ve bu temalara yönelik istatistikler bulgular bölümünde sunulan Tablo 2'de görülebilir .

BULGULAR

Dünya sosyal hizmet günü her yıl Mart ayının üçüncü haftasında kutlanmaktadır. Her yıl farklı temalarla kutlanan bugün, 2021 yılında 2020-2030 Sosyal Hizmet ve Sosyal Kalkınma'nın ilk teması olan Ubuntu olarak belirlenmiştir. Ubuntu: Ben biz olduğumuz için benim- Sosyal Dayanışma ve Küresel Bağlantılılık³ teması; tüm insanların birbirleriyle ve çevreleriyle bağlı olduğunu, küresel dayanışmaya olan ihtiyacı ve yerel/yerli (indigenous) bilginin ve erdemin önemini vurgulamaktadır (IFSW, 2021). Ubuntu temasının Twitter platformunda Türkçe kullanımının “ben biz olduğumuz için benim” ve “ben biz olduğumuzda benim” şeklinde olduğu görülmektedir.

16.03.2021'in dünya sosyal hizmet günü olması sebebiyle bu hafta içerisinde en çok dünya sosyal hizmet günü kutlamalarına ilişkin tweet atıldığı görülmektedir. Atılan 10.000 tweetin hastaglere/etiketlere göre dağılımı tablodaki gibidir:

Tablo 1. Tweetlerin Hastaglere Göre Dağılımı

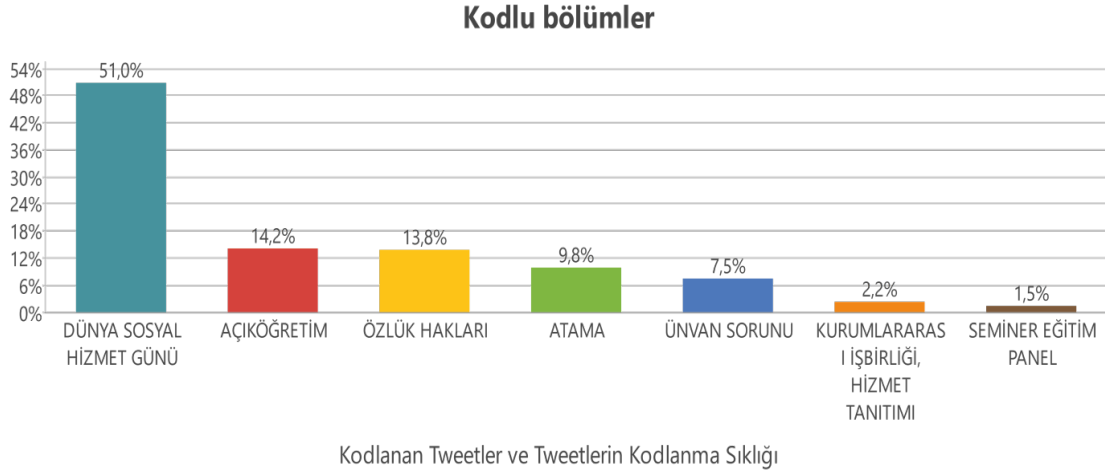

Atılan tweetlerin çoğu dünya sosyal hizmet gününe dair olsa da, bu tweetlerin içeriği incelendiğinde ek ders⁴, atama, açıköğretim, özlük hakları, örgün eğitim ve unvan sorununa yönelik birçok konuyu içinde barındırdığı görülmüştür. Bu doğrultuda incelenen tweetler aşağıdaki kodlar kullanılarak sınıflandırılmıştır:

³ Ubuntu: I am Because We are – Strengthening Social Solidarity and Global Connectedness

⁴ Ek dersli çalışma; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarda hastalık izni, doğum izni, yıllık izin gibi özlük haklarına sahip olmadan saatlik ücret karşılığı çalışılan, sosyal hizmet uzmanı, sosyolog, psikolog gibi farklı meslek elemanlarının sahip olduğu bir çalışma statüsüdür.

Tablo 2. Tweetlerin Kodlanma Sıklığı

Görüldüğü üzere sosyal hizmet özneleri, sosyal hizmet gününü kutladıkları bu hafta içerisinde, kutlamaların ve etkinliklerin yanı sıra, özlük haklarından, açıköğretimden, ek dersli çalışmadan, kurumlararası işbirliğinden, ziyaretlerden, seminer, eğitim ve panel etkinliklerinden bahsetmiştir. Sözcük sıklıklarına yönelik oluşturulmuş kelime bulutu⁵ incelendiğinde durum daha açık görülmektedir:

Şekil 1. En Sık Kullanılan Sözcüklere Yönelik Kelime Bulutu

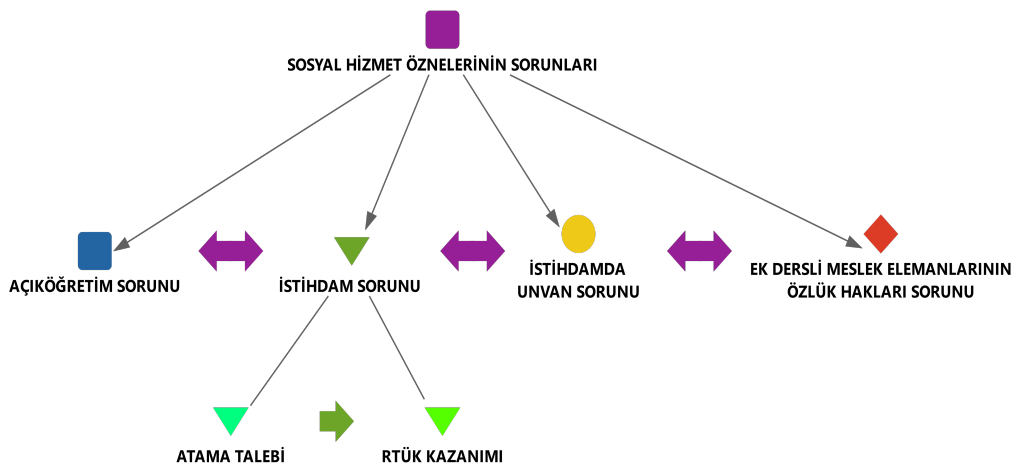

Kelime bulutunun da gösterdiği üzere, bu hafta içerisinde sosyal hizmet özneleri müracaatçı gruplarından, mesleki değerlerden, toplumsal refahtan, ihtiyaçlardan, açıköğretimden, atamadan, dil, din, ırk ayrımcılığından, ek dersli çalışmadan, özlük haklarından bahsetmektedir. Sosyal hizmet

⁵ Kelime bulutu "bir, ve, ki" gibi sözcükler çıkartılarak hazırlanmıştır.

gününün bulunduğu tweetler ve diğer gündemler “sosyal hizmetin sorunları nelerdir?” sorusu üzerinden okunduğunda birbirleriyle ilişkili olan dört tema ağığa çıkmıştır. Bunlardan ilki sosyal hizmette ağıköğretim sorunudur. Ortaya çıkan bir diğer sorun ise sosyal hizmette istihdam sorunudur. Bu soruna bağlı olarak ortaya çıkan atama talebi ile bu talep ve diğer çalışmalarla elde edilen RTÜK kazanımı istihdam temasının alt temasını oluşturmuştur. Bu temayla ilişkili olarak ortaya çıkan diğer temalar ise istihdamda unvan sorunu ve ek dersli çalışan sosyal hizmet uzmanlarının özlük hakları sorunlarıdır. Bulgularda katılımcılar yerine sosyal hizmet uzmanları, öğrencileri ve akademisyenleri belirtecek şekilde sosyal hizmetin özneleri ya da özneler terimleri kullanılmıştır. Ortaya çıkan temalar şekildeki gibidir:

şekil 2. Temalar

Çalışmanın takip eden bölümünde bu temalar şekildeki sırasıyla anlatılmakta ve birbirleriyle ilişkileri aımlanmaktadır. Temalarda kullanılan alıntılar, en çok etkileşim alan, dolayısıyla öznelerin ortak görüşünü yansıttığı düşünölen, tweetlerden seçilmiştir.

Açıköğretim Sorunu: “Açıköğretim Sosyal Hizmet Kapatılsın”

Hem dünya sosyal hizmet gününde atılan tweetler hem de diğer günlerde atılan tweetler açıköğretim programlarının kapatılması talebini içermektedir. Sosyal hizmetin özneleri bu taleplerini aşağıdaki gibi dile getirmektedir:

Bireylerle birebir etkileşim gerektiren bir bölümün, AÖF çatısı altında olması son derece yanlıştır. Sosyal hizmet uzaktan veya açıköğretim yoluyla öğretilemez!

Sosyal hizmet uygulamalı bir disiplindir, AÖF okutulamaz!

Sosyal hizmet mesleği uygulamalı bir disiplindir. Sosyal hizmet uzmanları olarak bu yıl beklentimiz, açıköğretim fakóltesinden sosyal hizmet bölümünün kaldırılmasıdır.

Akademi AÖF'siz nitelikli bir sosyal hizmet eğitimi için biz de hazırız!

400+ puan ile Sosyal Hizmet okuyanların gözü yaşlı.

Görüldüğü üzere açıköğretime karşı çıkış sosyal hizmetin uygulamalı bir disiplin olması sebebiyle uzaktan ya da açıköğretim yoluyla öğretilmeyeceği temelinde ortaya çıkmaktadır. Özneler bu durumun eğitimin niteliğini düşürmesinin yanı sıra yüksek kontenjanlarla sunulan açıköğretimin gerek yüksek ortalama, gerekse istihdam alanında çıkardığı hak kaybıyla da ilgili olduğuna dikkat çekmiştir.

Sosyal hizmetin özneleri konuyla ilgili Twitter'ı bir lobi aracı olarak kullanarak siyasi karar alma mekanizmalarına ulaşmaya çalışmaktadır. Özneler Cumhurbaşkanı'na, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler⁶ Bakanı'na, milletvekillerine ve karar alma mekanizmalarında etkili olduklarını düşündükleri kişilere Twitter üzerinden ulaşmaya ve taleplerini iletmeye çalışmaktadır:

Sayın @EmineErdogan; sosyal hizmet uzmanları olarak AÖF⁷ sosyal hizmet bölümünün kapatıldığı, okul sosyal hizmeti projesinin başladığı, alan ihlallerinin son bulduğu ve yeterli istihdamın elde edildiği bir yıl olmasını diliyoruz.

Merhaba Necla Hanım⁸; bir sosyal hizmet uzmanı olarak istihdam ve açıköğretim fakültesi sosyal hizmet bölümüyle ilgili sorunlarımızı en iyi siz anlarsınız. Meslektaşımız olarak bizim sesimiz olmanızı istiyoruz.

Twitter'da zaman zaman Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, Sosyal Hizmet Okulları Derneği ya da çeşitli hesaplar öncülüğünde açıköğretimle ilgili Twitter gündemleri oluşturulduğu görülmektedir. Benzer bir gündemin haberini SHUDER şu şekilde duyurmuştur:

Değerli meslektaşlarımız, sevgili öğrenciler ve akademisyenler; sosyal hizmet eğitiminde açıköğretime dur demek için hep birlikte dayanışma içinde hareket edeceğimiz bir kampanyaya hazırlanıyoruz. Büyük buluşmaya hazır olun.

Görüldüğü üzere özneler hem bireysel hesaplar hem de kurumsal hesaplar aracılığıyla seslerini duyurmaya ve Twitter'ı bir lobi ve savunuculuk aracı olarak kullanmaya çalışmaktadır. Bu doğrultuda öznelerin sorunlarına yönelik Twitter'ı etkili bir araç olarak gördükleri ve sorunlarının çözüleceğine inandıkları da görülmektedir:

Seneye dünya sosyal hizmet günündeyiz, pandemi bitmiş ve o gün YÖK ve Cumhurbaşkanı çıkmış tüm AÖF sosyal hizmet bölümlerini kapatılacağı haberini veriyor. O hafta sonu sosyal hizmet kampında hepimizin ağlaşıp kutlayacağımız bir [#DünyaSosyalHizmetGünü](#) nü görmek dileği ile günümüz kutlu olsun.

Acaba bir gün sosyal hizmeti hak ettiği değere ulaştırmak, Aöf Sosyal Hizmet'i kapatmak, okul sosyal hizmeti açtırtmak için Twitter'da açtığımız etkinlik hesaplarını kapatacak mıyız? Hissediyorum kapatacağız, bir gün hedeflerimize ulaşacağız... İnşAllah... Her zaman buradayız!

⁶ Bakanlığın güncel adı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'dır.

⁷ Açıköğretim Fakültesi

⁸ Sosyal hizmet mezunu bir yazar.

Öznelerin tweetleri, Twitter platformunun mesleki savunuculuk ve hak arayışına yönelik bir araç olarak kullanıldığını, sosyal hizmetin uygulamalı bir meslek ve disiplin olduğunun vurgulanarak açıköğretimin kapatılmasının talep edildiğini göstermektedir. Sosyal hizmette açıköğretim sorunu, istihdam sorununun tek sebebi olmasa da istihdamda önemli bir sorunu açığa çıkarmaktadır. Başka bir ifadeyle, açıköğretim sosyal hizmet eğitim ve uygulamalarının niteliğini düşürdüğü gibi, örgün eğitimle mezun olan öğrencilerin kısıtlı istihdam olanaklarını daha da sınırlamaktadır. Bu doğrultuda sosyal hizmette istihdam sorunu bir sonraki temayı oluşturmuştur.

İstihdam Sorunu: “Sosyal Hizmet Uzmanları Atama Bekliyor”

Sosyal hizmet uzmanları Türkiye’de başta Aile Çalışma ve Sosyal Hizmet Bakanlığı olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarında, yerel yönetimlerde, özel sektörde ve sivil toplum örgütlerinde istihdam edilmektedir. Sosyal hizmette yüksek kontenjanlarla açılan ve sayısı yetmiş bulan sosyal hizmet bölümü, açıköğretim programlarının yüksek kontenjanları ile beraber istihdam sorununa sebep olmaktadır. Sosyal hizmetin özneleri konuyu siyasi mercilere aşağıdaki gibi çağrılarla ulaştırmaya çalışmaktadır:

Teşekkürler Sayın Bakan’ım⁹. Bizler yüksek puanlarla atama bekleyen sosyal hizmet uzmanları olarak puanlarımız geçerliliğini yitirmeden hak ettiğimiz atamaları görmek istiyoruz ve size güveniyoruz bu konuda Bakan’ım.

Sosyal hizmetin arabuluculuk rolüne dayanarak, Sayın @zehrazumruts¹⁰bakanımızı ve tüm yetkilileri sosyal hizmetin istihdam sorununu çözmeye davet ediyorum.

Sn Başkan’ım¹¹ kutlama için tüm sosyal hizmet uzmanları adına teşekkür ederiz. Sn. @ekrem_imamoglu başkanımızın söz verdiği 1992 sosyal hizmet uzmanı istihdamını dört gözle bekliyoruz.

Sağlıkçıya 80 bin atama: sosyal hizmet uzmanları adil kontenjanla atama bekliyor.

Görüldüğü üzere özneler taleplerini siyasilere ileterek Twitter’ı bir lobi aracı olarak kullanmaktadır. Sosyal hizmet öznelerinin talep ettiği ilk istihdam alanının kamu kurum ve kuruluşları olduğu görülmektedir:

Ülkemizin kamu hizmetlerinde gereksinim duyduğu meslek gruplarından biri olan sosyal hizmet uzmanları göreve hazır. Sosyal hizmet uzmanlarının kamuda istihdam edilmesi gereken birçok kurum var.

2021’ de Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’na 5 bin sosyal çalışmacı (sosyal hizmet uzmanı) istihdamı.

⁹ Tweet Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sn. Zehra Zümrüt SELÇUK’un attığı kutlama mesajından sonra atılmıştır.

¹⁰ Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sn. Zehra Zümrüt SELÇUK kastedilmektedir.

¹¹ Tweet İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Ekrem İMAMOĞLU’nun attığı kutlama mesajından sonra atılmıştır.

Dünyaca mücadele edilen şu salgın döneminde hastanelerimizde Tıbbi Sosyal Hizmet birimleri her hastanede olmalı, sosyal çalışmacılar istihdam edilmelidir.

Özneler istihdam taleplerinin gerekçelerini ise mesleği tanıtarak sunmaktadır:

Sosyal hizmet uzmanları (sosyal çalışmacı) olarak sağlıklı bir toplum için istihdam sağlanmasını istiyoruz.

Bizler her türlü ayrımcılığın karşısındayız. Ayrımcılığın ve şiddetin önlenmesi ve müdahale edilebilmesi için sosyal hizmet uzmanlarının istihdamı artırılmalıdır.

Kadına yönelik şiddetin önüne geçmek için sosyal hizmet uzmanları kadro talep ediyor.

Akşam haberlerini izliyorum da sosyal hizmet uzmanlarının/sosyal çalışmacılarının istihdamının ne kadar elzem olduğunu bir kez daha görüyorum.

Suçta neden olan faktörlerin yanında rehabilite edici fonksiyonu ile sosyal hizmet uzmanları istihdam edilmelidir. Sosyal uyuma ve sosyal işlevselliğe katkı sunmak, psiko-sosyal destek hizmetleri sunabilmek için hazırız.

Görüldüğü üzere özneler toplumun dezavantajlı kesimlerine hizmet verebilmek, kamuda konuyla ilgili açığı kapatabilmek, ayrımcılık ve şiddete son vermek için istihdam edilmek istemektedir. Twitter'da istihdam çağrılarının, yürütülen diğer çalışmalar, sosyal hizmet öznelerinin iş birliği ve dayanışmasıyla beraber karşılık bulduğu durumlar olduğu da görülmektedir. Örneğin aylar önce Twitter'da tartışılmaya başlanan Radyo Televizyon Üst Kurumu (RTÜK) bünyesinde sosyal hizmet uzmanı istihdamı 18.03.2021 tarihinde açıklanmıştır:

Bugün Resmî Gazete'de yayımlanan RTÜK Uzmanlığı Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle daha önce buradan da sorduğumuz soru sonrası gerekli değişiklik yapıldı ve #SosyalHizmet mezunları da RTÜK çatısı altında uzman yardımcısı olarak ülkemize hizmet etme imkanına kavuştu.

Bundan bir kaç ay önce sayın @ibrahimuslu55 bizlere sormuştu." RTÜK çatısı altında hangi meslek istihdam edilmeli?" sebepleriyle yazmamızı istemişti. Sosyal hizmet uzmanlarının neden RTÜK'te olması gerektiğini yorumlarda anlattık ve karşılığını bugün aldık.

RTÜK'e Sosyal Hizmet Uzmanı geliyor...Artık televizyonlar sosyal hizmetin gerekliliğine göre de hareket edecek ve televizyon kanallarında yayınlar artık daha iyi, daha kaliteli, daha güzel şekilde yapılacak.

Sosyal hizmet mezunlarının RTÜK için faydalı işlere imza atacağına inanıyorum. Bizlerin görüşlerini de önemseydiğiniz için müteşekkirimiz.

Sosyal hizmet uzmanlarının RTÜK bünyesinde istihdam edilmeleri, diğer çalışmaların yanı sıra sosyal medya platformları kullanılarak gerçekleştirilen savunuculuk çalışmalarının etkili olduğuna yönelik yorumlanabilmektedir. Her ne kadar RTÜK kazanımı sağlansa da, öznelerin tweetlerinde de görüldüğü üzere, sosyal sorunların çözülmesi ve genç işsizliğin önlenmesi adına daha çok sosyal hizmet uzmanı istihdam edilmesi gerekliliği açığa çıkmaktadır. Sosyal hizmet uzmanlarının istihdam

sorunu sadece açıköğretim ya da kamuda yeterli kadro olmaması sebebiyle değil, aynı zamanda sosyal hizmet alanında farklı meslek gruplarının istihdam edilmesine olanak sağlayan sosyal çalışma görevlisi unvanı sebebiyle de ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda bir sonraki tema sosyal hizmette unvan sorununa odaklanmaktadır.

İstihdamda Unvan Sorunu: "Sosyal Hizmet Uzmanını Tanı"

Türkiye'de sivil toplum, kamu ve özel sektörde "sosyal çalışma görevlisi" unvanı altında sosyal hizmet bilgi, beceri ve değerlerini tanımlayan görev tanımları kapsamında başka meslek gruplarının istihdam edildiği ve sosyal hizmet öznelerinin buna tepki gösterdiği görölmektedir:

Sosyal hizmeti herkes yapar ne de olsa biz boşuna sosyal hizmet okuduk. Sosyal alışma görevlileri sosyal hizmet uzmanları yerine çalışmaya devam etsin.

Sosyal hizmet uzmanları olarak bir sıkıntımızı dile getirmek istiyoruz. Sosyal hizmetle alakası olmayan 2 yıllık bölümlerden unvan değişikliği sınavı ile sosyal hizmet kadrolarına geçiş oluyor.

İşletme bölümü mezunu bir arkadaşım(!) "KPSS'ye girsem sosyal hizmet bölümünden tercih yapabilir miyim?" diye sordu. Herkesin bu mesleği yapabileceğini düşünmesi canımı sıkıyor.

Sosyal hizmet çalışanları sadece sosyal çalışmacılar değildir diyerek alan ihlallerine temel oluşturuluyor ve hatta alan ihlallerine sebep olunuyor. Buna engel olmak için taviz vermemeliyiz.

Özneler sosyal hizmet alanına yönelik uygulamaların başka meslek grupları tarafından yapılmasını alan ihlali olarak tanımladıkları ve mesleği tanıtmak yoluyla unvan sorununa yönelik meslek savunuculuğu yaptıkları görölmektedir:

Sosyal hizmet çatı bir meslek grubu değildir. Bilgi beceri ve değer temelli uygulamayı gerektirir. Ve bu uygulamayı 4 yıllık lisans mezunu sosyal hizmet uzmanları sunabilir. Hak ihlallerine dur demek için #SosyalHizmetUzmanınıTanı

Sosyal Hizmet Uzmanı (Sosyal alışmacı) ≠ Sosyal alışma Görevlisi.

Sosyal hizmet uzmanları üniversitelerin "sosyal hizmet lisans bölümlerinden mezun" profesyonel meslek elemanlarıdır.

Sosyal hizmet çalışanı değil, sosyal inceleme görevlisi hiç değil. SOSYAL HİZMET UZMANIYIZ.

Sosyal Hizmetler ✗ Sosyal Hizmet ✓. Sosyal alışma Görevlisi ✗ Sosyal Hizmet Uzmanı/Sosyal alışmacı ✓. Açıköğretim ✗ Örgün ✓

Gaspa karşı olup alanı gasp edilen, haksızlığa karşı olup haksızlığa uğrayan, ben, sen o vs hepimiz için mücadele eden ama her zaman arka planda unutulmuş ve henüz kıymeti bilinmese de bir gün elbet değeri anlaşılacak olan sosyal hizmet uzmanlarıyız.

Göröldüğü üzere özneler sosyal çalışma görevlisi unvanının bir hak ve alan ihlali olduğunu düşünmektedir. Bu unvanının aynı zamanda iş arayan meslek adaylarının istihdamı ve müracaatçılar

açısından sorunlar ortaya çıkardığına işaret edilmektedir. Özneler sosyal hizmet uzmanlarının bu unvan sebebiyle kısıtlanan istihdam olanaklarını aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

Kadrolarımızı bölüyorlar maalesef. Sosyal çalışma görevlisi adı altında bizim yapmamız gereken işleri birden çok bölüme bölüp, alımları öyle yapıyorlar. 1000 kişilik alımdan 300 kadro kalıyor bizlere. 80 puan üstü alan 3000 civarında sosyal hizmet uzmanı atama bekliyor.

Sayın bakanım @ZehraZumrutS, sosyal hizmet uzmanları olarak #DünyaSosyalHizmetGünümüzü kutladığınız için teşekkür ederiz. İstihdamımızın arttığı ve sosyal çalışma görevlisi tanımından kaynaklanan alan ihlallerinin olmadığı bir yıl olmasını temenni ediyoruz.

Keşke bu sene bizim senemiz olsa.. Sosyal çalışma görevlisi tanımından kurtulduğumuz, AÖF sosyal hizmetin kapatıldığı, okul sosyal hizmetinin uygulandığı, bakanlıkların ihtiyaç doğrultusunda yeteri kadar alımın yapıldığı bir sene.

Sosyal hizmet uzmanları olarak bakanlıkta mesleki sınırların belirlenmesini ve alan ihlallerinin son bulmasını istiyoruz. Yetkinliğe göre alım yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Özneler bu unvan ile başka mesleklerin istihdam edilmesinin sadece sosyal hizmet uzmanları için değil aynı zamanda müracaatçılar ve uygulama açısından hak ihlalleri yarattığının da belirtmektedir:

Lütfen (RTÜK alımlarında) sadece sosyal hizmet mezunu istihdam edin. Sosyal çalışmacı adı altında başka alanları istihdam etmeyin lütfen.. Maksimum faydayı ancak böyle alabilirsiniz. Aksi halde yanlış uygulamalardan geçilmeme ihtimali çok yüksek.

“Sosyal çalışma görevlisi” tanımı ile sosyal çalışmacının görevleri yetkinsiz mesleklere yaptırılmaktadır. Bu hem sosyal hizmet uzmanı hem de müracaatçıların hak ihlaline yol açmaktadır. Her meslek kendi mesleki sınırında kalmalıdır.

Sosyal sorunların çözümü profesyonellik, titizlik hassasiyet gerektirir. Sosyal hizmet çalışanı tanımlaması yanlıştır. Etkili ve yerinde uygulamalar için yeterli sayıda sosyal hizmet mezunu istihdamı gereklidir.

Özneler, birey, grup ve topluluklarla çalışma, toplumsal değişimi insan hakları ve sosyal adalet temelinde yönetme, dezavantajlı grupların ihtiyaçlarını tespit etme ve çözüme doğrultusunda teorik ve uygulamalı eğitim alan sosyal çalışmacıların görevlerini, mesleki eğitimleri bu konularla kesişebilen ancak bu konular üzerine eğitim almamış kişilerin gerçekleştirmesinin kısa vadede sosyal hizmet uzmanlarını uzun vadede toplumsal sorunları etkileyebileceğinin altını çizmektedir. Bu doğrultuda özneler, unvan sorununun çözülmesini ve daha fazla sosyal hizmet uzmanı istihdamını talep etmektedir. İstihdam olanaklarındaki kısıtlılık, sosyal hizmet uzmanlarını ek ders kapsamında çalışmaya yöneltmekte ve bu da istihdamda özlük haklarıyla ilgili başka bir sorun olarak açığa çıkmaktadır.

Ek Dersli Meslek Elemanlarının Özlük Hakları Sorunu: “Ek Derse Kadro”

Sosyal hizmet uzmanları, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde Ek Ders Genelgesi kapsamında çalıştıkları saat karşılığında ücret alarak istihdam edilmektedir. Bu uygulamada ortaya çıkan sorunlar şehirden şehire ve kurumdan kuruma farklılık gösterse de, bu kadroda istihdam edilen sosyal hizmet uzmanlarının; düşük ücretlerle, yıllık izin, hastalık izni ve doğum izni gibi haklardan mahrum olarak çalıştıkları bildirilmektedir. Sosyal hizmet uzmanları, bu kadro kapsamında çalıştıkları işleri aşağıdaki gibi betimlemektedir:

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda ek dersli (ders anlatmıyoruz) engelli-yaşlı, evde bakım hizmetleri biriminde görev yapan (sosyolog, sosyal çalışmacı, psikolog, sosyal hizmet uzmanı..) meslek elemanı olarak özlük haklarımızı talep ediyoruz sayın bakanım.

Sosyal Hizmet Merkezi, Engelli ve Yaşlı Bakım Hizmetlerini Değerlendirme Heyetinde, Kadın Hizmetleri Biriminde, Koruyucu Aile Biriminde, Korunmaya Muhtaç Çocuk Biriminde, Sosyal Ekonomik Destek Biriminde çalışan EK DERSE KADRO.

Bakanlığımızın asıl işi olan sosyal inceleme görevlerini, Sosyal Hizmet Merkezleri Hizmet Modellerini büyük bir özveriyle yerine getirmekteyiz.

Aile Bakanlığı'nda ek ders ücreti karşılığı çalışan meslek elemanları ve bunların içerisinde sosyal hizmet uzmanı da mevcut ne yazık ki çok zor şartlarda çalışıyorlar.

Sosyal hizmet uzmanları bakanlık bünyesinde kadrolu çalışan diğer sosyal hizmet uzmanlarıyla aynı işi yaptıklarını, dolayısıyla eşit işe eşit ücret talep ettiklerini bildirmektedir:

Aile Bakanlığı'nda ek ders adı altında haftalık 39 saat çalışan hiçbir özlük hakkı olmayan sosyal hizmet uzmanları özlük haklarını istiyor.

Sağlık ve sosyal hizmet çalışanları olarak yoksulluk sınırının altında ücret alıyoruz. Geçinemiyoruz. Sadaka değil, emeğimizin karşılığı olan ücreti almak istiyoruz.

Sağlık ve sosyal hizmet emekçileri adaletsiz ek ödeme değil, temel ücret artışı istiyor!

Sosyal hizmet merkezinde çalışan bir meslek elemanı olarak aynı işi yaptığım oda arkadaşımın yarısı kadar maaş alıyorum.

Görüldüğü üzere ek dersli sosyal hizmet uzmanları tam zamanlı çalıştıklarında bile maaşları yükselmemektedir. Düşük ücretlerin yanı sıra doğum izni, yıllık izin, hastalık izni gibi izinlerinden de mahrum olan uzmanlar özlük haklarının iyileştirilmesini talep etmekte ve kadro istemektedir:

Toplumun dezavantajlı gruplarına hizmet eden Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda ek ders karşılığı çalışan ve mesleğini en iyi şekilde icra eden sosyal hizmet çalışanları hak ettiği özlük/mali ve sosyal haklarına kavuşturulmalıdır. @RTErdogan #AileBakanlığıEkDerse4B

Biz Aile Bakanlığı'nda sadece meslek elamanı olarak değil, her yönden ihtiyaç duyan sosyal hizmet kesimine tam destek şeklinde en iyi verimlilikle çalışıyoruz ama biz ek derslilerin ne özlük hakkı var ne de statü unvanımız var. #AileBakanlığıEkDerse4B @RTErdogan @ZehraZumrutS

Aile Bakanlığı'nda ek ders ücret karşılığı çalışan ancak hiç bir özlük hakkı bulunmayan sosyal hizmet uzmanları olarak bizlerinde özlük haklarımızın olması, bizlerin de aileden biri olarak görülmemiz sizden tek isteğimizdir sayın bakanım @ZehraZumrutS

Öznelerin tweetlerinde de görüldüğü üzere, ek dersli çalışan sosyal hizmet uzmanları, kadrolu meslek elemanlarıyla aynı mesleki çalışmalarını eşit saatler çalışarak yürüttüklerini, ancak ücretlerinin düşük olduğunu ve maaşlarda, yıllık izin, doğum izni, hastalık izni gibi konularda iyileştirmenin yanı sıra özlük ve mali haklarının sağlanması için kadro talep etmektedir.

TARTIŞMA

Bu araştırma sosyal hizmetin sorunlarına sosyal hizmet uzmanları, öğrencileri ve akademisyenlerini mekan sınırı olmaksızın bir araya getiren Twitter platformu üzerinden bakmayı amaçlamıştır. Araştırma sonucunda birbiriyle ilişkili dört tema açığa çıkmıştır. Bu temalar; açıköğretim, istihdam sorunu, unvan sorunu ve özlük hakları sorunu başlıkları altında tartışılmıştır. Öznelerin, açıköğretimin kapatılmasını; sosyal hizmetin uygulamalı bir bilim dalı ve meslek olması temelinde ve yüksek kontenjanlı açıköğretim fakültelerinin istihdam olanaklarını kısıtlaması sebepleriyle talep ettikleri görülmüştür. Açıköğretimin; sınırlı uygulama olanakları ve yüksek kontenjanlarla eğitimin niteliğini düşürmesi, örgün eğitime nazaran daha az emekle ve daha az vakitle yüksek ortalamaları mümkün kılması, Kamu Personeli Seçme Sınavı gibi sınavlara daha çok çalışılabilmesine olanak sağlayarak haksız rekabet yaratması ve sosyal hizmet uygulamalarının niteliğini düşürmesi zeminlerinde sosyal hizmet öznelerinin tartıştığı ve mesleğin geleceğine ilişkin endişe ettikleri bir konudur (Alptekin ve diğ. 2017; Babahanoğlu ve diğ., 2017; Apak 2018; Başer, 2018; Afyonoğlu, Kibaroglu ve Demirel, 2019; Sehman ve Yolcuoğlu, 2020). Nitekim Anadolu Üniversitesi'nin ve Erzurum Üniversitesi'nin 2020 yılında bölüme yerleşen öğrenci sayılarının sırasıyla 513 ve 1453 olması (YÖKa, 2021; YÖKb, 2021) örgün eğitim modelinde ve birçok akademisyenle çalışılsa dahi niteliği sorgulanabilir sayıları ihtiva etmekte ve sosyal hizmet öznelerinin endişelerini haklı çıkardığı düşünülmektedir.

Sosyal hizmet eğitiminin uzaktan ya da açıköğretim yoluyla sunulduğu yurt dışı örneklerinden yola çıkılarak eğitimde teorik bilginin uzaktan öğrenme yollarıyla öğrenilebileceği kabul edilse bile¹², bu durumun Türkiye bağlamında bir geçerliliği bulunmadığı düşünülmektedir. Nitekim Avrupa, Amerika ve Kanada'da örnekleri bulunan açık/uzaktan sosyal hizmet eğitiminin akredite edilmiş, dolayısıyla

¹² Buradaki "kabul" felsefi anlamda "olanaklılığa" işaret eden teorik bir kabuldür. Açıköğretimde teorik anlatımın birden fazla kaynakla güçlendirildiği, alanında uzman kişilerin dersleri anlattığı ve sonrasında soru-cevap ya da yüz yüze geri bildirimlerin verildiği, 1453 ya da 513 gibi kontenjanlara sahip olmayan ve küçük sınıflardan oluşan bir teorik açıköğretim kurgulanarak açıköğretim öğrencilerinin bilgi düzeyine yönelik araştırmalar/sınavlar yapıldığında bu teorik kabulün pratik bir kabule dönüşüp dönüşemeyeceğinin tartışılabilir hale gelebileceği düşünülmektedir.

yeterli öğretim elemanı bulunan üniversitelerde, alan uygulamaları ile yapılandırılmış ve standardizasyona tabi tutularak verildiği görölmektedir (10. Sosyal Hizmet Eğitim alıştayı Sonuç Raporu, 2020, akt. Alptekin, 2021). Ancak bu uygulamalar da tüm eğitim boyunca bir kez bile bir öğretim elemanı ile karşılaşmadan mezun verilmesi, derslerin kalitesi ve yeterliliği bağlamında tartişılmaktadır (Reamer, 2013). Bu doğrultuda bir dönem haftada 14 saat, diğer dönem 20 saat staj uygulamasıyla (Anadolu Üniversitesi Staj Yönergesi, 2015), sosyal hizmetin gruplarla sosyal hizmet, kuram ve uygulama, görüşme teknikleri ve uygulamalı araştırma gibi temel derslerinin ve bu derslerle geliştirilen becerilerin öğrenilmesinin olanaklı olmadığı düşünölmektedir.

Açıköğretimde eğitimin niteliği, sadece sosyal hizmet akademisyenleri tarafından eleştirilmemekte açıköğretim mezunları tarafından da yetersiz bulunmaktadır. Sehman ve Yolcuoğlu (2020) 'nun 343 açıköğretim mezunu öğrenci ile yaptıkları araştırma, mezunların mesleki yeterliliklerini ve süpervizyon desteğini yetersiz bulduklarını göstermektedir. Benzer şekilde Babahanoğlu ve diğer. (2017)'nin 140 sosyal hizmet uzmanıyla gerçekleştirdikleri araştırmada, sosyal hizmet uzmanlarının stajyer öğrencilerine yönelik iletteği en büyük sorunun açıköğretim öğrencilerinin teorik ve uygulama bilgisi eksikliği olduğunu göstermektedir.

Araştırma özneleri açıköğretimin yüksek kontenjanlarının, eğitimin ve uygulamanın niteliğinin düşürölmemesinin yanı sıra bu kontenjanların bir istihdam sorununu ortaya çıkardığını düşünmektedir. Sosyal hizmette istihdam sorunu, küreselleşme, dünyanın içerisinde bulunduğu ekonomik kriz, neo-liberal politikalarla beraber başlayarak günümüzde önemli bir sorun haline gelmiştir. TÜİK (2018) verileri, üniversite mezunları arasında sosyal hizmetin işsizlik oranının en yüksek bölüm (%24) olduğunu göstermektedir (Erciyes Üniversitesi, 2018). Yüksek kontenjanlı açıköğretim fakölte mezunlarının bu sorunu derinleştirdiği aynı zamanda henüz öğrenci olanlarda bile kaygı yarattığı görölmektedir. Sevim ve Altun'nun (2017) 169 sosyal hizmet öğrencisi ile gerçekleştirdikleri araştırmada, öğrencilerin açıköğretim faköltelelerinin iş arama sürecinde olumsuz etkisi olacağını düşündükleri ve bölümün istihdam olanaklarını yetersiz buldukları görölmüştür. Bu olumsuz tutum ve ümitsizlik Akçay ve Alpoğlu (2020)'nin en az bir yıllık işsizlik sürecini deneyimlemiş sosyal hizmet mezunlarıyla yaptıkları nitel araştırmaya da yansımış; sosyal hizmet uzmanlarının işsizlik deneyimlerinin kendilik algılarını zedelediğini, sosyal izolasyona ve ruh sağlığı sorunlarına neden olduğunu, uzmanların işsizlik deneyimlerini çaresizlik, belirsizlik ve başarısızlıkla betimledikleri görölmüştür.

Bu duygular öznelerin Twitter mesajlarına da yansımış, özneler açıköğretimin kapanması ve atama taleplerini hem karar alma mekanizmalarında bulunan kişilerle hem de kamuoyuyla paylaşmışlardır. İstihdamla ilgili atılan tweetlerin ön plana çıkması ve karar alma mekanizmalarına ve kamuoyuna ulaşma çabası, öznelerin Twitter'ı etkili bir savunuculuk aracı olarak kullanmaya çalıştıklarını göstermektedir. Sosyal hizmet uzmanlarının RTÜK kapsamında istihdam edilmeye başlaması ve bu konunun istihdamın kabul edilmesinden aylar önce Twitter'da tartişılması, diğer savunuculuk ve

lobicilik çalışmalarıyla beraber Twitter'ın etkili bir savunuculuk aracı olarak kullanıldığı şeklinde yorumlanmıştır.

Araştırma sonuçları, literatüre paralel bir şekilde, sosyal hizmette istihdam sorununun sosyal hizmette kontrolsüz büyüme (Alptekin, 2016) ve açıköğretim programlarının yanı sıra sosyal çalışma görevlisi unvanı ile ilgili olduğunu da göstermektedir (Karakuş, 2015; Işıkhhan ve diğ. 2016; Akçay ve Alpoğlu, 2020). Sosyal hizmet özneleri, sosyal hizmet bilgi, beceri ve değerlerini gerektiren bir iş tanımına sahip sosyal çalışma görevlisi unvanının başka meslek grupları tarafından paylaşılmasına tepki göstermiş ve bu durumu *bir hak ve alan ihlali* olarak tanımlamıştır. Özneler, bu unvanın istihdam olanaklarını kısıtlayarak uzmanların hak kaybına sebep olduğunu aynı zamanda yanlış uygulamaların müracaatçılar açısından da bir hak kaybına sebep olduğunun altını çizmiştir. Öznelerin müracaatçılara yönelik hak kaybı vurgusunun istihdam sorunu kadar önemli olduğu düşünülmektedir. Nitekim ideal bir sosyal hizmet eğitimi; insan hakları ve sosyal adalet temel değerleri çerçevesinde dezavantajlı gruplar öncelikli olmak üzere müracaatçı gruplarının sorun ve ihtiyaçlarına yönelik teorik bilginin yanı sıra hukuki bilgi, görüşme teknikleri ve müdahale yöntemlerini içermekte, bununla birlikte bu bilgilerin beceriye dönüşmesini içeren uygulamaları barındırmaktadır (Sheafor ve Horejisi, 2014). Örgün eğitimle sunulan sosyal hizmet eğitiminin niteliği sorgulanırken, bu bilgi, beceri ve değer eğitimlerini almamış alandışı meslek elemanlarının¹³ özellikle dezavantajlı gruplarla gerçekleştirdikleri çalışmaların en iyi ihtimalle müracaatçıların “yeterli hizmet alamamasına” en kötü ihtimalde ise “yanlış uygulamalara” maruz kalmalarına sebep olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda özneler, sosyal hizmet mesleğinin özgün ve ayırt edici hususlarına değinerek mesleği tanıtan çeşitli tweetlerle hem atama talep etmiş, hem de mesleki savunuculuk aktiviteleri gerçekleştirmiştir.

Öznelerin tweetlerinde istihdama bağlı ve son olarak değindikleri konu; ek dersli çalışan meslek elemanlarının sorunları ve kadro talepleridir. Bu konu alanyazından daha ziyade, ek dersli meslek elemanlarının, siyasilerin ve derneklerin tartıştığı bir alan olarak ortaya çıkmaktadır. Öznelerin çeşitli sosyal medya platformlarında dile getirdikleri taleplerini Twitter'da da tekrarladıkları görülmüştür. Sözleşmelerin yıllık olması sebebiyle iş güvencesinden yoksun olmak, yıllık izin, doğum izni, hastalık izni gibi özlük haklarından yararlanamamak, ek ders karşılığında düşük ücretlerle çalışmak, hizmet içi eğitimlere katılamamak, nöbet tuttukları halde ücret alamamak öznelerin başlıca dile getirdiği sorunlardan olmaktadır (Kamuajans, 2018). Bu uygulamaların şehirden şehire ve kurumdan kuruma değiştiği belirtilmekle beraber öznelerin temel olarak aynı işi yaptıkları mesai arkadaşlarıyla aynı ücreti almayı, özlük haklarının verilmesini ve devlette kadrolu olarak istihdam edilmek istedikleri görülmektedir.

¹³ Burada meslek elemanlarının kendi alanlarında aldıkları eğitim sorgulanmamaktadır. Sorgulanan ve eleştirilen kendi alanlarında oldukça yetkin olabilecek bu kişilerin sosyal hizmet uygulamasında yer almasıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma sosyal hizmetin sorunlarına Twitter üzerinden bakmayı amaçlamıştır. Alanyazında sosyal hizmet ve teknoloji kullanımının hem eğitimde hem uygulamada geliştirilmesi gerektiği belirtilmekte, ancak sosyal hizmet ve sosyal medya kullanımına yönelik araştırmaların kısıtlı olduğu görölmektedir. Araştırma, sosyal hizmet kurum ve kuruluşlarının Twitter'ı tanıtıcı faaliyetler, ziyaret ve işbirliklerini duyurmak, akademisyenlerin seminer, etkinlik, panel gibi duyuruları yapmak ve diğer öznelerle işbirliği geliştirmek amacıyla kullandıklarını bulgulamıştır. Sosyal hizmetin öznelerinin Twitter'ı bir mesleki savunuculuk aracı olarak kullandıkları ve en çok açıköğretim, istihdam sorunu ve atama talebi, unvan sorunu ve ek dersli meslek elemanlarının kadro taleplerine ilişkin etkileşimde buldukları görölmektedir. Bu sorunların birbirleriyle ilişkili oldukları ve birbirleriyle neden sonuç ilişkisinde anlaşılması gerektiği düşünölmektedir.

Bu doğrultuda sosyal hizmet eğitiminde kontrolsüz büyümenin sona ermesi, açıköğretim fakültelerinin öğrenci alımını durdurması, sosyal hizmet mesleğinin yetkinliğini gerektirecek iş tanımlarına sosyal hizmet uzmanlarının atanması ve ek dersli meslek elemanlarının kısa vadede özlük haklarının geliştirilmesi uzun vadede ise kadroya geçirilmeleri temel öneriler olmaktadır. Açık ki tüm bunlar sosyal hizmet uzmanlarının, derneklerin ya da akademisyenlerin tek başlarına gerçekleştirebileceği çözümler değildir. Bu sebeple kolektif sorumluluk bilinciyle Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, Sosyal Hizmet Okulları Derneği gibi sivil toplum örgütlenmeleri ve üniversitelerin, sosyal hizmet öznelerini bir araya getiren ve sorunlara kolektif çözümlerin üretildiği/ üretilebileceği daha fazla etkinlik yapması ve platformlar oluşturması önerilmektedir. Son olarak, ek dersli çalışan sosyal hizmet uzmanları ile sosyal hizmet ve sosyal medya konusunu temel alan daha fazla araştırmanın yapılarak konuyla ilgili ulusal alanyazının geliştirilmesi önerilmektedir.

ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN ETİK BİLGİLER

Araştırmada veri toplamak için hiçbir takipçisi olmayan bir hesap açılmış ve veri analizi sadece herkesin erişimine ve kamuya açık tweetler üzerinden yapılmıştır. Tweetleri kullanılan kişiler ya da kullandıkları hesaplar araştırma sonuçlarında sunulmamıştır. Kelime hatalarının düzeltilmesi haricinde tweetler olduğu gibi aktarılmıştır. Araştırmanın etik kurul onayı, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır. Araştırma verileri 14.03.2021 ve 18.03.2021 tarihleri arasında atılan, kamuya açık ve MAXQDA programının Twitter aracılığıyla çektiği 10.000 tweetle sınırlıdır.

ÇATIŐMA BEYANI

Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

Afyonoğlu, M. F., Kibaroğlu, S. ve Demirel, B. (2019). *Sosyal hizmet öğrenci, uzman ve akademisyenlerinin sosyal hizmet eğitimi hakkındaki düşünceleri*. Erişim adresi:

- https://www.researchgate.net/publication/350357311_Sosyal_Hizmet_Sempozyumu_2019_Evrensel_Degerler_Isiginda_Sosyal_Hizmet_Uygulamalarinda_Cagi_Yakalamak
- Akçay, S. ve Alpoğlu, İ. E. (2020). Sosyal hizmet uzmanlarının işsizlik deneyimleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(1), 47-69.
- Alptekin, K. (2016). *Başlangıçtan bugüne ve yarına Türkiye’de sosyal hizmet eğitimi*. Konya: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Alptekin, K. (2021). Sosyal hizmet eğitiminde kontrolsüz büyüme döneminin ağır faturası: açıköğretim. Kırılıoğlu, M. ve Akarçay-Ulutaş (Ed.). *Sosyal Hizmet Eğitiminin Genişleyen Sınırları: Uygulama ve Araştırma İçin Bir Rehber*, içinde (s. 42-65). Eğitim Yayınevi: Konya.
- Alptekin, K., Topuz, S. ve Zengin, O. (2017). Türkiye’de sosyal hizmet eğitiminde neler oluyor?. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 28(2), 50-69.
- Anadolu Üniversitesi Staj Yönergesi. (2015). Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Staj Yönergesi. Erişim adresi: <https://anadolu.edu.tr/uploads/anadolu/ckfinder/web/files/saglik-bilimleri-fakultesi-sosyal-hizmetler-bolumu-staj-yonergesi.pdf>
- Apak, H. (2018). Geçmişten günümüze Türkiye’de ön lisans sosyal hizmetler eğitimi. *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 8(2), 236-244.
- Avşar, M.K. (2019). *Türkiye’de sosyal hizmet uzmanlarının istihdam olanakları: sorun alanları ve fırsatlar*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Türkiye Cumhuriyeti Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Bölümü, Manisa.
- Babahanoğlu, R., Kesen, N. F., Daşbaş, S. ve Mavili, A. (2017). Uluslararası Sosyal Hizmet Kongresi: Sosyal Sorunlar ve Sosyal Hizmetin Geleceği. Bildiri Özeti Kitabı, 170-171, Ankara.
- Başer, D. (2018). Sosyal hizmet öğrencilerinin KPSS’ye hazırlık süreçlerinin sosyal hizmet eğitimine yansımaları: nitel bir araştırma. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 18(41), 359-383.
- Berg, B. L. ve Lune, H. (2019). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Berkün, S. (2010). Sosyal hizmet uzmanlarının çalışma hayatında karşılaştıkları mesleki sorunlar: Bursa örneği. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 21(1), 99-109.
- Boddy, J. ve Dominelli, L. (2017). Social media and social work: The challenges of a new ethical space. *Australian Social Work*, 70(2), 172-184.
- Breyette, S. K. ve Hill, K. (2015). The impact of electronic communication and social media on child welfare practice. *Journal of Technology in Human Services*, 33(4), 283-303.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş., ve Çakmak, E. K. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayınevi.
- Caplan, M. A. ve Purser, G. (2019). Qualitative inquiry using social media: A field-tested example. *Qualitative Social Work*, 18(3), 417-435.
- Chan, C. ve Holosko, M. (2017). The utilization of social media for youth outreach engagement. *Qualitative Social Work*, 16(5), 680–697.
- Creswell, J. W. (2016). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çarpar, M. C. (2020). Sosyolojide iki temel niteliksel desen: fenomenolojik ve etnografik

- araştırma. *The Journal of Social Science*, 4(8), 689-704.
- Çüm, B. ve Koroğlu, C. Z. (2021). Sosyal hizmet uzmanlarının çalışma yaşamlarında karşılaştıkları sorunlar: Burdur ili örneği. *Optimum: Journal of Economics & Management Sciences/Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 165-182.
- Edmunds, R., Thorpe, M. ve Conole, G. (2012). Student attitudes towards and use of ICT in course study, work and social activity: A technology acceptance model approach. *British Journal of Educational Technology*, 43(1), 71-84.
- Einspänner, J., Dang-Anh, M. ve Thimm, C. (2014). Computer-Assisted Content Analysis of Twitter Data. *Twitter and Society*, Weller, K., Bruns, A., Burgess, J., Mahrt, M. ve Puschmann, C. (Ed.), içinde (s.97-108), Newyork: Peterlung Publishing.
- Erbay, E. (2017). Importance of research in social work practice: a pilot study from Turkey. *Journal of Social Service Research*, 43(3), 395-403.
- Erbay, E. ve Sevin, Ç. (2013). Hacettepe Üniversitesi sosyal hizmet 4. Sınıf öğrencilerinin eğitim süreçlerine ve gelecekteki meslek yaşamlarına ilişkin görüşleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 24(1), 25-40.
- Erciyes Üniversitesi. (2018). Mezuniyete Göre İş Gücü Durumu. Erişim adresi: http://iibf.erciyes.edu.tr/belgeler/iibf_istihdam_issizlik_2018.pdf
- Fereday, J. ve Muir-Cochrane, E. (2006). Demonstrating rigor using thematic analysis: A hybrid approach of inductive and deductive coding and theme development. *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 80-92.
- Hitchcock, L. I. ve Young, J. A. (2016). Tweet, tweet!: Using live Twitter chats in social work education. *Social Work Education*, 35(4), 457-468.
- IFSW. (2021). World Social Work Day 2021. Erişim adresi: <https://www.ifsw.org/social-work-action/world-social-work-day/world-social-work-day-2021/>
- Işıkhan, V., Erbay, E., Akçay, S. ve Ege, A. (2016). Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin mezuniyet sonrası gelecek planları: Ankara, Başkent ve Hacettepe Üniversitesi örneği. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 27(1), 7-24.
- İçağasioğlu-Çoban, A. (2021). Sosyal Hizmet Eğitiminin 60.yılı Paneli. Erişim adresi: <https://www.youtube.com/watch?v=F7vY5Cn3VI4>
- İçağasioğlu-Çoban, M. A. ve Özbesler, C. (2016). Hastanelerde çalışan sosyal hizmet uzmanlarında tükenmişlik ve iş doyumunu. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi-BÜSBİD*, 1(2), 90-109.
- Kamu Ajans. (2018). Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında Ek Ders Karşılığı Çalışan Personellerin Mağduriyetleri ve Talepleri. Erişim adresi: <https://www.kamujans.com/kamu-memurlar/aile-calisma-ve-sosyal-hizmetler-bakanliginda-ek-ders-karsiligi-calisan-personellerin-magduriyetleri-ve-talepleri-h532045.html>
- Karakuş, B. (2015). Sosyal hizmet mezunlarının kadro ve unvanı "sosyal hizmet uzmanı/sosyal

- çalışmacı". *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 26(2), 169-190.
- McLuhan, M. ve Powers, B. R. (1989). *The global village: Transformations in world life and media in the 21st century*. Oxford: Oxford University Press.
- NASW, ASWB, CSWE ve CSWA. (2017). NASW, ASWB, CSWE ve CSWA Standards for Technology in Social Work Practice. Erişim adresi: <https://www.socialworkers.org/LinkClick.aspx?fileticket=lcTcdsHUcng%3D&portalid=0>
- NASW. (2021). Social Work Month 2021. Erişim adresi: <https://www.naswnc.org/page/287>
- Patton, D. U., Eschmann, R. D., Elsaesser, C., ve Bocanegra, E. (2016). Sticks, stones and Facebook accounts: What violence outreach workers know about social media and urban-based gang violence in Chicago. *Computers in Human Behavior*, 65, 591-600.
- Reamer, F. G. (2013). Distance and online social work education: Novel ethical challenges. *Journal of Teaching in Social Work*, 33(4-5), 369-384.
- Sehman, H. ve Yolcuoğlu, İ. (2020). Açıköğretim sosyal hizmet bölümü mezunlarının gözünden Türkiye'de sosyal hizmet eğitiminin işlevselliği. *Sosyal Politika Dergisi*, 1(1), 12-26.
- Sevim, K. ve Altun, F. (2017). Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin geleceğe yönelik mesleki ve akademik beklentileri. *Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 51-65.
- Sheafor, B.W. ve Horejsi, C. J. (2014). *Sosyal Hizmet Uygulaması Temel Teknikler ve Öneriler*. Ankara: Nika Yayınevi.
- Sitter, K. C. ve Curnew, A. H. (2016). The application of social media in social work community practice. *Social Work Education*, 35(3), 271-283.
- Şahin-Taşğın, N. (2019). Sosyal hizmet süpervizyonu ve Türkiye için öneriler. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 30(3), 1005-1032.
- Teixeira, S. ve Hash, K. M. (2017). Teaching note—Tweeting macro practice: Social media in the social work classroom. *Journal of Social Work Education*, 53(4), 751-758.
- Tekindal M., Ege, A. ve Erim, F. (2019). Sosyal hizmet bilgisi üretimi: toplum ve sosyal hizmet dergisi incelemesi (1983-2017). *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 30(3), 796-813.
- Tunca, M.Z. (2021). Yeni Normallerle Dijital Çağ Resmen Başladı. Erişim adresi: <https://w3.sdu.edu.tr/haber/9363/yeni-normallerle-dijital-cag-resmen-basladi>
- YÖKa. (2021). Anadolu Üniversitesi Yerleştirme, Kayıt ve Kontenjan İstatistikleri. Erişim adresi: https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans.php?y=101011208#c1000_2
- YÖKb. (2021). Erzurum Atatürk Üniversitesi Yerleştirme, Kayıt ve Kontenjan İstatistikleri. Erişim adresi: <https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans.php?y=101411055>
- Zengin, O. ve Çalış, N. (2017). Sosyal hizmet uzmanlarının mesleki uygulamaları ve çalışma koşulları. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 28(1), 47-68.
- Zengin, O. ve Çalış, N. (2017). Türkiye'de sosyal hizmet araştırması: son 10 yılda sosyal hizmet anabilim dallarında yazılan tezler üzerine bir inceleme. *Journal of the Human & Social Science Researches*, 6(2), 1260-1273.